

L a n d s k a p s n ä m n d e n s   f r a m -
ställning till Ålands landsting angående La-
gen om läroplikt, given den 15 april 1921.

Jämlikt § 9 mom. 6 i lagen om självstyrelse för Åland av den 6 maj 1920 har republikens myndigheter förbehållit sig lagstiftningsrätt inom området för den allmänna undervisningen, dock endast beträffande grunderna för densamma.

Lagen om läroplikt avser att säkerställa, det republikens samtliga invånare under en viss tid skola komma i åtnjutande av skolundervisning, och hänför sig med avseende härå otvivelaktigt till grunderna för undervisningen, liksom även kravet på att den i skolorna meddelade undervisningen skall fylla ett visst minimimått, är att hit räknas. Vidare torde till sagda grunder böra hänföras bestämmelserna i lagen om att denna gren av undervisningen bör inom förloppet av fem år i stadskommun och sexton år i landskommun, räknat från det lagen trättigällande kraft, vara slutligt ordnad i överensstämmelse med lagens fordringar, stadskommuns skyldighet att under vissa omständigheter anordna abnormskoleundervisning och den stadskommun, köping och samhälle med sammanträngd befolkning åliggande förpliktelsen att inrätta fortsättningsklasser till sina folkskolor; måhända även särskilda andra bestämmelser, vilka dock ej i detta sammanhang behöva beröras.

Beträffande det område av undervisningen, som beröres av ovanomförmälda stadganden, saknar landskapet på grund av anförda § i själv-

styrelselagen rätt att inom detsamma lagstiftande ingripa, utan är den na rättighet uteslutande förbehållen republikens myndigheter.

Annorlunda är förhållandet ifråga om de praktiska åtgärder, genom förändret av lagen inövrigt påkallar, eller exempelvis organisationen av folkskoleväsendet i övrigt, bestämmandet av skolterminernas längd och deras uppdelning, lektionsplaner m.m. eller med andra ord de bestämmelser, som inom ramen av de allmänna grunderna för undervisningsväsendet på detta område avse att närmare reglera detsamma. I fråga härom torde, enligt Landskapsnämndens åsikt, landskapet äga att genom lagstiftning i överensstämmelse med de lokala behoven ordna landskapets undervisningsväsende.

Vid sådant förhållande och då Landskapsnämnden tillsvidare ej funnit anledning föreslå ändring uti de delar av lagen, som underligga landskapets lagstiftningsrätt, tillåter Landskapsnämnden sig föreslå

att Landstinget ville antaga rubricerade lag att i de delar, vilka underligga landskapets lagstiftningsbefogenhet, inom landskapet gälla, dock så att § 6 skall erhålla den lydelse densamma har i lagen angående ändrad lydelse av 6 § i lagen den 15 april 1921 om läroplikt, given den 17 februari 1923 med beaktande av, att den fastställda terminen för insändande av förslag till distriktindelning skall, där förslaget ej tidigare till skolstyrelsen insänt

utsträckas till tre månader efter det lagen publicerats i Ålands författningssamling;

att § 7 skall erhålla den lydelse, densamma tillagts i lagen angående ändrad lydelse av 7 § i lagen den 15 april 1921 om läroplikt, given den 28 april 1923;

att i fråga om undervisningsspråket § 2 i lagen innehållande särskilda stadganden rörande landskapet Ålands befolkning, given den 11 augusti 1922, skall lända till efterrättelse, ävensom

att de skolstyrelsen enligt denna lag tillkommande befogenheter samt fattandet av sådant slutligt beslut av statsrådet, som ej berör grunderna för undervisningsväsendet skola, så snart förvaltningen av skolväsendet av landskapet övertagits, å landskapsnämnden övergå.

Mariehamn, den 12 oktober 1923.

På Landskapsnämndens vägnar:

O. Amundson

Leonard Nordling